

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
᾽Ορθοδοξίας μας

« Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἶδωλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν... »

Μέρος Α'

Ἡ Σύγχρονη Ψευδο-αγγελολογία*

Τοῦ Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου,
Λέκτορος Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Ανησυχητικὸ φαινόμενο τῆς ἐποχῆς μας, νεοεποχίτικη πρακτικὴ πνευματικῆς σύγχυσης, ἀποτελεῖ τὸ γεγονός, ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια, τόσο στὴν Ἑλλάδα ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικό, ὑπάρχει μίᾳ αὐξανόμενη ἐνασχόληση καὶ ἀναφορὰ στοὺς ἀγγέλους σὲ πλῆθος νεοεποχίτικων περιοδικῶν, κοσμικῶν ἐντύπων, βιβλίων καὶ διαδικτυακῶν τόπων, ἀκόμη καὶ μὲ τὴν ἔκδοση εἰδικῶν ad hoc περιοδικῶν¹.

Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονός, ὅτι αὐτὴ ἡ ἔκρηξη ἐνασχόλησης μὲ τοὺς ἀγγέλους ἔχει ὀδηγήσει κάποιους ἑτερόδοξους θεολόγους ἐρευνητὲς νὰ κάνουν λόγο γιὰ μίᾳ «νέα θρησκεία τῶν ἀγγέλων»², ἡ ὁποία μάλιστα, ὅπως ἔχει ὀρθῶς ἐπισημανθεῖ, δὲν χρειάζεται καμμία πίστη στὸν Θεό³.

Σύμφωνα μὲ μίᾳ ἄλλῃ προσέγγιση, τὸ φαινόμενο μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ἐπίσης, ὡς μίᾳ ἐκκοσμικευμένη μορφῇ λαϊκῆς θρησκευτικότητας τοῦ δυτικοῦ ἀνθρώπου⁴.

* * *

Βεβαίως, ἡ ἐνασχόληση αὐτὴ καὶ στὸν ἑλληνικὸ χῶρο δὲν κινεῖται σὲ ὀρθόδοξα ἐκκλησιαστικὰ πλαίσια, ὡς μορφῇ ὑπενθύμισης τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους, τὸ ἔργο τους, τὴν ἀποστολὴ τους κ.λ.π.

Πολὺ δὲ περισσότερο, δὲν μπορεῖ νὰ ἐνταχθεῖ οὔτε στὰ εὐρύτερα χριστιανικὰ ἀποδεκτὰ πλαίσια διδασκαλίας σχετικὰ μὲ τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους.

Δυστυχῶς, ἡ προτεσταντικὴ θεολογία τοῦ 19 καὶ 20 αἰ. ἔχει διαφορετικὲς θέσεις περὶ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, πολλὲς ἐκ τῶν ὁποίων κινοῦνται

μεταξύ ἄρνησης καὶ ἀντίθεσης πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Διδασκαλία⁵.

Ἀντιθέτως, ἡ ἑνασχόληση μὲ τοὺς ἀγγέλους στὴν σύγχρονη *ψευδο-αγγελολογία*, ἄλλοτε ἔχει σαφῶς συγκρητιστικὸ περιεχόμενο, συνδυάζοντας χριστιανικά, ἰουδαϊκά, ἰσλαμικά, ἐξωχριστιανικά καὶ ἐσωτεριστικὰ στοιχεῖα, γεγονός πὸς θυμίζει ἔντονα χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀρχαίου Γνωστικισμοῦ⁶, καὶ ἄλλοτε ἔχει εὐδιάκριτα *νεοεποχίτικα* χαρακτηριστικά⁷, κάτι πὸς εἶναι καὶ τὸ πιὸ συνηθισμένο, μὲ ἀφετηρία καὶ περιεχόμενο ξεκάθαρα ἀποκρυφιστικὸ.

Ἡ παρουσία καὶ ἡ ἀναφορὰ σὲ ἀγγέλους εἶναι γνωστὴ στὸν χῶρο τοῦ ἀποκρυφισμοῦ καὶ μάλιστα σὲ διαφορετικὰ ἐπίπεδα.

Ἀναφέρεται πολὺ χαρακτηριστικὰ σὲ ἀντιπροσωπευτικὸ ἔργο τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου:

«Σπουδαῖος ρόλος ἀποδίδεται εἰς τὴν Ἀγγελολογίαν ὑπὸ τῆς πρακτικῆς Καββάλας καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τῆς τελετουργικῆς Μαγείας τοῦ δυτικοῦ Ἑσωτερισμοῦ. (...) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ἡ Ἀγγελολογία ἀποτελεῖ σημαντικὸν κρίκον εἰς τὴν ἄλυσον τῆς ἐσωτερικῆς παραδόσεως»⁸.

Ἀποκρυφιστικοῦ χαρακτήρα ἀγγελολογία ἔχουμε ἐπίσης στὸν χῶρο τοῦ Τεκτονισμοῦ, τοῦ μονίμως, ὡς γνωστόν, διαβεβαιούντος, ὅτι δὲν ἔχει θρησκευτικὸ χαρακτήρα, καὶ μάλιστα, ὅπως ἀναφέρεται σὲ ἀντιπροσωπευτικὸ ἔργο τοῦ χώρου, στὰ *Τυπικὰ Μύησης* κάποιων ἀνωτέρων βαθμῶν.

Ἐπιπλέον, σ' αὐτὸ τὸ ἔργο, καταγράφονται καὶ ὀνόματα ἀγγέλων, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ ἀποκρυφιστικὲς πηγές, π.χ. τὴν Καμπάλα, τὸν Ἑρμητισμὸ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἰσλαμικὴ ἀγγελολογία.

Ἀντιπροσωπευτικά, θὰ ἀναφέρουμε μόνο ἓνα ὄνομα ἀγγέλου, μεταξὺ τῶν 16 πὸς ἀναφέρονται στὸ τεκτονικὸ ἔργο, καὶ εἶναι ἀποκαλυπτικὸ:

«Ἀριήλ, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀέρος, ὅστις εἰς ἀνώτερον τεκτονικὸν βαθμὸν συνδέεται μὲ τὴν ιδέαν τῆς ἀγνότητος. Κατὰ τοὺς Μάγους Καββαλιστάς, ὁ Ἀριήλ ἀποκαλύπτει κρυμμένους θησαυροὺς καὶ μυστικὰ τῆς φύσεως»⁹.

Μία ἀκόμη ἀποκρυφιστικὴ πτυχὴ τῆς παλαιότερης καὶ σύγχρονης ἀποκρυφιστικῆς ἀγγελολογίας σχετίζεται μὲ τὴν ἀστρολογία. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀστρολογία, οἱ μῆνες τοῦ ἔτους, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ πλανῆτες κ.λ.π. ἔχουν πνεύματα-ἀγγέλους προστάτες¹⁰ ἢ, ταυτοχρόνως ἀπὸ ἀστρολόγους, συσχετίζονται μὲ τὶς λεγόμενες *καρμικὲς ἀναφορές*, σύμφωνα μὲ τὴν ὀρολογία τοῦ χώρου.

* * *

Ἰδιαιτέρως ὁμως σήμερα, μ' ἓνα κατ' ἐξοχήν προσεκτικὸ καὶ θελκτικὸ λεξιλόγιο, ἡ *νεοεποχίτικη* καὶ ἀποκρυφιστικὴ *ψευδο-αγγελολογία* στὰ ἔντυπα τοῦ χώρου τῆς, σὲ διαδουκτιακοὺς τόπους, σὲ κοσμικὰ περιοδικὰ, σὲ εἰδικὰ σεμινάρια ποὺ διοργανώνονται γιὰ ἐπικοινωνία μὲ *ἀγγέλους*, σὲ εἰδικὲς κάρτες *ἀγγέλων*, χρησιμοποιεῖ ὀνόματα *ἀγγέλων* ποὺ συναντᾶμε σὲ ἀποκρυφιστικὸς χώρους.

Ἡ αἰχμὴ ὁμως τοῦ δόρατος τῆς σύγχρονης *νεοεποχίτικης* καὶ ἀποκρυφιστικῆς *ψευδο-αγγελολογίας* εἶναι ἡ πρακτικὴ νὰ παρουσιάζει τοὺς *ἀγγέλους*, ὄχι ὡς δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ὡς αὐθύπαρκες πνευματικὲς-ἀγαθὲς ὀντότητες προστασίας, ὡς ὀντότητες φωτὸς καὶ ἀγάπης, ὡς ἀντικείμενο *διαλογισμοῦ*, ὡς πηγὲς ἐνέργειας, ὡς θεϊκὲς φανερώσεις ¹¹.

Ἐπιπλέον, γίνεται λόγος γιὰ παρουσία τέτοιων *ἀγγελικῶν*, ὑποτίθεται ὀντοτήτων, στὶς λεγόμενες *ἐπιθανάτιες ἐμπειρίες*, ἡ σχετίζονται ἀκόμα καὶ μὲ *ἀνορθόδοξες θεραπείες* (π.χ. *ἀγγελικὸ ρεΐκι*).

Ἰδιαιτέρως στὴν *νεοεποχίτικη* ἔκφανση τῆς σύγχρονης *ψευδο-αγγελολογίας*, τὸ κατ' ἐξοχήν στοιχεῖο, τὸ ὁποῖο παραμορφώνεται, διαστρεβλώνεται καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς μέσο μετάδοσης ἀντιχριστιανικῶν θέσεων, εἶναι τὸ θέμα τοῦ *Φύλακα Ἀγγέλου*.

Μέσα σ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἀποκρυφιστικὴ καταχνιά, δὲν ἀπουσιάζει σύζευξη τῆς *ψευδο-αγγελολογίας* καὶ μὲ τὴν σύγχρονη μετεξέλιξη τοῦ *πνευματισμοῦ*, ποὺ εἶναι τὸ *Channeling*, ὅπου διάφοροι μεσάζοντες (*Medium*) παρουσιάζονται ὡς *κανάλια-ἀγωγοὶ μηνυμάτων* κάποιων, δῆθεν *ἀγγελικῶν*, ὀντοτήτων.

* * *

Ἀξιολογώντας αὐτὴ τὴν ἔκρηξη τῆς σύγχρονης *ψευδο-αγγελολογίας* ἀπὸ ὀρθοδόξου πλευρᾶς καὶ λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὸν εὐαγγελικὸ λόγο, ὅτι *τὸ δέντρο γνωρίζεται ἀπὸ τοὺς καρποὺς* (Ματθ. ιβ' 33), πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε, ὅτι ἀναμφιβόλως βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ μορφή δαιμονολογίας ποὺ παρουσιάζεται ὡς *ἀγγελολογία* (Β' Κορ. ια' 14).

-
- (*) Περιοδ. «Διάλογος», τ. 67 / Ίανουάριος - Μάρτιος 2012, σελ. 9-11. Ἐπιμέλ. ἡμετ.
1. Τὸ πιὸ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα εἶναι τὸ περιοδικὸ «Engelmagazin», ποὺ ἐκδίδεται στὴν Γερμανία σὲ 75.000 τεύχη κάθε δίμηνο. Βλ. EZW, Materialdienst 6/2008, σ. 227.
 2. Βλ. T. Ruster, *Die neuen Engelreligion, Lichtgestalten-dunkle Mächte*, 2010. Πρβλ. EZW, Materialdienst 4/2001, σ. 154.
 3. Βλ. EZW, Materialdienst 12/2010, σ. 462.
 4. Ἀναλυτικὰ βλ. O. Dürr, *Der Engel Mächte*, 2009.
 5. Βλ. W. Trillhaas, *Dogmatik*, 1984⁴, σσ. 144-152.
 6. Βλ. EZW. Materialdienst 12/2010, σ. 463.
 7. Βλ. W. J. Hanegraaf, *New Age Religion and Western Culture, Esoterism in the Mirror of Secular Thought*, 1998, σσ. 197-198, 200-201, 342-343.
 8. Βλ. Π. Γράβιγγερ, *Ἐγκυκλοπαίδεια Ἐσωτερισμοῦ...*, Τόμ. Α', σσ. 51-52, R. Biewald, *Kleines Lexikon des Okkultismus*, 2005, σ. 59.
 9. Ν. Λάσκαρι, *Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς*, σ. 16.
 10. Βλ. N. Drury, *The Dictionary of the Esoteric*, 2004², σ. 12.
 11. Βλ. EZW, Materialdienst 4/2011, σ. 155.